పం.౧౮౧। శ్రీరామాయ నమః॥ అనుమితిలక్షణైకకార్యానుకూలత్వసంగత్యా పక్షధర్మతాం నిరూపయితుమాహ వ్యాప్తేతి॥
సంబద్ధేతి యత్ర సాధ్యస్య యాదృశసంబంధావగాహినిర్ణయనివమ్యోర్నియమ్యంశయః స తత్ర తాదృశసంబంధేన సాధ్యస్యసమ
మూ॥ వ్యాప్త్యనంతరం పక్షధర్మతాం నిరూపయతి తత్ర తావత్త్వం దిఙ్నసాధ్యధర్మత్వం పక్షత్వం సందేహోనవిశేషణాం
౯ పరామర్శపూర్వకం లింగదర్శనే వ్యాప్తిస్మరణాదినా తస్యైవ శాత్ నోపలక్షణాం అవ్యాపకతయా ఆపత్తేః॥

తౌ పక్షతేత్యర్థః। తేనపక్షసాధ్యవిశేష్యకసంశయాభావనసుగమః నవా సంబంధాంతరేణ సందేహనిరాసేన తత్సం-
బంధేన పక్షత్వం। నవాతవః ప్రభృతిషు సమవాయేన కాలాదినా సాధనేతద్వైకల్యం। శ్రీరామాయ నమః॥

తద్వ్యాప్యవిశిష్టపక్షప్రత్యక్షం తదంశే తదంశాభావస్య త్రిస్త్రపక్షతాసంపత్త్యా సహ కృతాం తం సాధారణ్యాదిదోషాణాం సిషాధయిషా
చ తద్వ్యాప్యవిశిష్టతత్పక్షవిషయకత్వప్రకారకం ఉక్తమితి విషయతా భావ యత్తిం బిజ్ఞాచరం జ్ఞానం జ్ఞాయతామితి భావః దేవ సిద్ధి
సత్త్వే అనుమిత్యనుత్పాదాత్ ఉక్తమితి తద్వ్యాప్తప్రకారికేచ్ఛాయామపి ప్రత్యక్షాద్యుత్పత్తిరిత్యం ప్రకృతేఽపి జ్ఞానం బాధాయతామితి భావః
ప్రత్యక్షాద్యనంతరమనుమిత్యుత్పాదాత్ ఉభయాద్యనయోర్దృష్టాంతసత్త్వే సిద్ధాంత తత్త్వమనుమితిః తత్ర ఖ్యాభావసముదాయస్య విశే
షణాత్వాదిత్యాహ అనుగమేపి కక్షతిః (ధూమలింగానుమితిసంబంధమితి [illegible] ఉపాసనాప రోవతు సాధ్యసత్త్వమపి నిష్ఠా యది
నానుమితిస్యాత్ తదన్యవహాత్రలింగకానుమితిసచిత్త్వానా వస్తుత్వసంబంధితా ఉపవిచతత్రానుమితిస్త దాసిద్ధిసత్త్వే తత్రానుమితే వా
తన్నాయత్ తల్లింగకానుమితౌ తదన్యవహాత్రలింగకానుమితౌ ప్రతిబంధకత్వానుమితౌ భావావాచ్యస్య (లింగవిశేషేణాపి ఇయం
త్రితం పక్షత్వం తల్లింగకానుమితౌ సిద్ధికాలీనా తల్లింగకానుమితౌ తత్ప్రవేవా ప్రతిబంధికా, సాధారణ్యం, సా
ధ్యవత్త్వాన్యయః పాషాణామయం తావదినాపద్యతే తేఙ స్వావదినా వహ్నిః సిద్ధా వపి పక్షతత్వేనాత్రవహ్ని
త్వేన చ పక్షస్య అనుమితేః ధర్మితత్వసా

।(విధి)। సంశయం ఉభయో గృతాం నిరస్యతి నా ప్రతి సాధక బాధక ప్రమాణే సిద్ధి బాధా। కైవల్యాశ్రయం నిచ పక్షే ద్వైతం తాభ్యా

మపి సాధక బాధక ప్రమాణాభావః ఉభయాభావ స్వరూపత్వే కథం త్వపి సతావత్। సాప్యభావ ద్వయం। తథా। బాధక ప్రమాణాభా
వ్య వృత్తత్వాత్ ప్రాదాదేః పక్షత్వే పి బాధకోత్పత్తి నిద్ధాదేరవ శ్రుతకతాపత్ నాపి సాధక ప్రమాణాభావః ప్రాతస్త్వాత్ వం। తద్వృ
తి శ్రుత్వా సమాన విషయక స్వవర్ణకం తరమ [illegible] సాధకాత్ ప్రతపక్షస్థితి ప్రసువమాన దర్శనాత్ ప్రవల్లిం నాప
౨ గతె పితిం గాం తరణాం తదస్య మానాత్వు। మం। తప్పన్నో పపత్తి భిరితి నకలాత్।। అధ సపక్షత్వే తసాధ్య నమాన దమీన ప
క్షః తథాహి వస్తుత్వోః జన్యాదాత్మా వరమె పి మునరస్య వెూక్షో పాయత్వేన సిద్ధి విశేషాను మితిధారయ అత్రాను మానం
అతఏవ వస్తుత్వపక్ష లతితమప్పధర ముసమానె నంబం ఇమ త్వం తెతనర నిరా నహక రణాలి దృష్ట్వా సాత్వా రణాతమసువి
మతె అనుమాతా రణాతి వాచస్పతి వచనం ఉభయోరవి రోధః అసుమితాస్వత ద్విరహ ఖావు। తదుపపత్తేరితి వక్ష్య
సందెహవత్వరాం మనపూర్వకం నిషద్ధైషా యాం అప్పజ్ఞావాత్। ఉభోన్నతాం యోజ్యా నరాపగ్రోత్యు।

వప్రతియోగినిత్వ ధీరె వసుల ఖ్యేూక్షాధః [illegible]। శ్రీరామాయ నమః। శ్రీరామాయ నమః శ్రీరామాయ నమః

ననుతత్రాపి ప్రసంగమితాని తతః పరామర్శానంతరం సంశయోత్పత్తౌ ద్వాపరామర్శాదనుమితేష్టసాధనతావిషయకాను
సుమితౌ నాతత్వానుమితిరితి షుచులాఘవాత్ కల్పనీయస్య మతేరాహ । సిషాధయిషేతి । గహానుమితిచనకైవ పక్షతా సాచరమాచిత్స్వ.

సిషాధయిషావిరహవిశిష్టసిద్ధ్యభావస్వరూపాసిద్ధపరామర్శసంతేనోపక్షితానుమా
నాద్ప్రు౧౮౪౧ ౹౯౪౮౧

నిష్ఠైవసపక్షైత్వేనసైవసులభేతి వాచ్యం । తస్యాః ఇతచుత్వేనసిద్ధౌ సత్యామపి పక్షతాప్రసంగాత్ నచతస్యాస్తదానీం నతజ్జన్యత్వం
తదితరతద్విశిష్టతాంతరసాంగాత్ । నతదుపదానే । అనుమితిపూర్వానంతరభావాత్ । నతత్వాసమగ్రసమవధానే । కారణామాత్రస్య
పక్షతాకుక్షినిక్షేపప్రసంగాత్ । నైపక్షయత్వప్రసంగాత్ తదానీం సామగ్రీవిరహప్రయోజకత్వప్రతిబంధకప్రతియోగినః కారణాన్స్వపక్షైవతాపాతాచ్చ ।

సిద్ధ్యసిషాధయిషేతి యత్రానుమితానంతరం సాధ్యతద్వ్యాప్యవత్త్వవిశిష్టపక్షస్య స్మరణం। అనుమితిపక్షే సాధ్యతావిషయకతా ద్వేష్యస్య

ఉచ్యతే సిషాధయిషావిరహసహకృతసాధకమానాభావో యత్ర స పక్షః తేన సిషావిరహసహకృతం ప్రమాణం
యత్రాస్తి స న పక్షః యత్ర సాధకప్రమాణే సత్యపి వా సిషాధయిషా యత్ర చోభయాభావః తత్ర విశిష్టాభావః స పక్ష
2 త్వం। యద్యపి పక్షత్వస్య కేవలాన్వయిత్వాత్ సాధ్యభేదకత్వం తథాపి పక్షపదప్రవృత్తినిమిత్తమయుక్తం ॥ ౧ ఖ్రీ ॥
ఇతి చింతామణౌ పక్షతారహస్యం ॥ ౧ ఖ్రీ ॥

నాద్వా। అనుమితౌ। అనుమితౌ పూర్వకాలోత్పన్నవిశేషణస్మరణాద్వా। అనుమితానకాలోత్పన్నేంద్రియసన్నికర్షసహకృతాత్సధ్య

(త్వేన

తద్వ్యాప్యవిశిష్టపక్షప్రత్యక్షం. తదనం. తరం. చానుమితిస్తత్రపక్షతాసం. పత్తయే న హాకృతా. తం. సాధకమానవిశేషణానిసా
ధ్యైషా చ తత్తాసాధ్యవిశిష్టతత్యక్షవిషయకత్వప్రకారికా. అనుమితి విషయిణో జ్ఞానం [illegible] త్రి. బిధో చ రం. జ్ఞానం తదా మిత్యే
ష్యాయాం. మపి సిద్ధిసత్త్వే నుమిత్యుత్పాదాత్ అనుమితి తాపత్ప్రకారికానాం యాం. మపి ప్రత్యక్షద్వ్యతిరిక్తం. పశ్యతె వహ్న్యాజ్ఞానం. చాయత
తామిత్యాయాం. ప్రత్యక్షాద్యనం. తరమనుమిత్సుత్పాదాత్ర యాం వృశ యాం దృష్టాభావసత్త్వేసిద్ధ్యాసత్వాద్మమనుమితిః తత్ర
దిచ్ఛాభావసమదాయస్య విశేషణాంతాపదిచ్ఛా. యాం అనగమేపి నక్షతిః భూమేనానుమినుయాం మిత్యాయాం
మాం ఉకాపరామర్శాదసత్త్వమపిసిద్ధౌ యదినానుమితిస్తదా తదస్య మాత్రలింగకానుసిధ్బా కానుమిత్సిచ్ఛాసా వ[illegible]
త్త్ర [illegible] తి బం. ధికా | యదిచ తత్రానుమితిః తదా సిద్ధిసత్త్వే తత్రానుమితేవారణాయ తల్లిం. గకానుమిత్యభా
తదస్య మాత్ర లిం. గకానుమిత్యాతిరిక్తానుమిత్యాపానాం చాస్య (లిం. గవిశేషణోపి ? యం. త్రితం. పక్షత్వం. తల్లిం. గకా
నుమితౌ సిద్ధి కాలీన తల్లిం. గకానుమిత్సైవ వాప్రతిబం. ధికా | సాధకమానం. సాధ్యవత్తా ?ఫుంయం: పాషాణావ
యతాపదినా పశ్యతే తెషు స్త్వాపదినా వహ్న్యాః సిద్ధాపి పశ్యతత్వేన తత్ర వహ్న్యత్వేన చ తస్యానుమితేః ధమినత్వగౌధ్యత్వ
నుమితౌ వా విరహ విశిష్ట తద్ధర్మి. లిం. గకా.

యోంశవచ్ఛేదకావసత్త్రవేశ్యాన్యా। యద్యపి పర్వతత్వసామానాధికరణ్యేనైకత్ర సాధ్యసిద్ధావపి వినా౽నుమి
త్యాపత్తేస్తాదృశానుమితిరాశ్రయచవికత్తదాదమిర్విశేషాపిశేషః గౌరవాత్ పక్షతావచ్ఛేదకసామా
నాధికరణ్యేన సాధ్యసిద్ధావపి తదవచ్ఛేదేనానుమితిదర్శనాత్ పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛేదేనానుమితిం ప్రతి త
దవచ్ఛేదేన సిద్ధేః। తథా సామానాధికరణ్యమాత్రేణానుమితిం ప్రతి తు సిద్ధిమాత్రస్య విరోధిత్వం. ఇదం చ తి.
౬౪ న చ దర్శనాద్యోగానుసరణాదుత్పత్తేః సాధ్యవిశేష్యకసిద్ధ్యనంతరం పక్షవిశేష్యకానుమితేః ప్రామాణికత్వాత్. ప్రతిప
క్షవిశేష్యకైవ సిద్ధిర్విరోధినీ ఏవం చ పక్షవిశేష్యకసిద్ధ్యనంతరమపి సాధ్యవిశేష్యకానుమితిర్భవత్యేవ తుల్య
న్యాయేనోక్తసమానాకారసిద్ధేః ప్రతిబంధకత్వపరత్వసౌకర్యాత్ తాదృశానుమితిం ప్రతి సిద్ధిమాత్రం వి
రోధిసాధ్యప్రసిద్ధిరేవ వా। అత ఏవ ప్రసిద్ధసాధ్యకస్థలే పక్షవిశేష్యకైవానుమితిరనుభూయత ఇతి తత్ర
చ వాద్యప్రసిద్ధిస్థలేదీనాం ప్రయోగానుమిత్యాసానాం పరామర్శకాలే చ సిద్ధిసత్త్వే౽నుమిత్యాః. తథోత్పత్త్యా౽ను
మితిస్తద్వైశిష్ట్యకారణీభూతస్య విశిష్టాభావస్య సంపత్తేరితి సాధ్యయోః (అత్ర) తు ద్విత్రిక్షణానంతరితాయా

స దృ ి ఖ్యపత్వ

మప్యనుమిత్సాయాం అనుమితిదర్శనాత్ అనుమిత్సాయోగ్యతావాచ్యా సాధకస్యాపి పక్షత్వం. తదా స్వవిషయసిద్ధ్య
సతాపదః అనుమిత్సానంతరం. తదానుమిత్యుత్పాదే వివసాదివిలం. చేద్ద్వి. ద్రియాదినా నిర్ణయేఽపి సాధ్యేతి. గప
తామశ్రాదనుమితి ప్రసంగాత్. కి. త్వనుమిత్సానంతరం. తి. గ [illegible] ర్ణదిక్షు వెంగాయా వతాకాలేనది త్త్వగ
తః పరామర్శోత్పాదయతి తావానేవ కాలః ఫలబలేన తథా కల్పనాత్ అథవా అనుమిత్సానంతరమనుమిత్సాయా
పిసిద్ధాసత్త్వాం యావత్కాలమర్థ్య అనుమితిర్నోదయతే తావానేవ కాలః అనుమిత్సయోపలక్షితః యది చ సిద్ధ్య
న. తర్హి. తన్నాశే సిద్ధిప్రత్యక్షేగాంమధ్యే విగానుమిత్సానుమిత్యుత్పాదే సంభవసిద్ధః తదాసి ధాపి తావానేవ కాల అప
లక్షణాని అపి: విశిష్టక్షణాని యావత్తవమహే తే అనుసరణీయా ఇతి వదంతి (అత్ర చ యత్ర సాధ్య నిర్ణయో భావం త
ఈం పూర్వోక్తస్సాధ్యతదవ్యాప్యవిశిష్ట పక్షస్య పక్షత్వేన. సరణాం. వా (యత్ర వా సాధ్యతదవ్యాప్యపృథ వర్తతా
దృశ వ్యాప్యపృథక్త్వానంతర విశిష్టపక్షస్య తత్పక్షక సాధ్య తద్వ్యాప్యవత్పక్షకానుమిత్యోర్విష్టసాధకతా యథా స్తి కం.
స్మరణాం. తత్తత్సయోః అనుమిత్సా తత్సాధ్య తద్వ్యాప్యవతాపి అనుమితిః తత్ర తదనంతరమనుమి[illegible]ప్రసంగః యోగ్యతా
వివక్షణాచనుతరామేవేతి సదిచ్ఛావిషయసిద్ధ్యుపహితత్త్వం. త[illegible]ద్విశేషణాం. (పక్షసాధ్య) ఖేదేన పక్షతాయాం

౨౦. (టీ)

[illegible]

చిదాలప్పుధర్మప్రకృతౌ స్వకారణాభావః తథాచ యత్ర సిద్ధసాధనం తత్ర సాధ్యవ్యాపకసిద్ధ్యభావ
మాత్రం కారణం. కేతుతత్ర భాగే విశేషాపి నా కరణాత్ కిం యోగ్యతాభావాద్ సౌ యత్ పక్షే యత్రాస్య సాధ్యత్వ
నిర్ణయభాగే తత్ర సాధారణ్యమాత్రం. పాదేనాయం ... భాగే విశేషణాయ... పాదేయః
యతు సిద్ధసాధన విరహావిశిష్టపక్షతా ... తత్ర పక్షతా ... ప్రతి ... సమితి ... యాసిద్ధిః సిషాధ
విరహవిశిష్ట... యోస స్వాభావః పక్షతా ... ప్రతి ... వ్యాప్యధ ... ద్వితీయ ... ఎవ
వ్యవహితత్వ ... సాక్షాత్ యత్రావిరహ ... సిద్ధిసిషాధయిషాసమితయః తత్ర ద్వితీయవ్యాప్తి ... పక్ష
తాస్య ... తత్ర ద్వితీయ ... సిషాధయిషా విరహే విశేషణాను ... మిత్యాస్తు ... మన్తవ్యమితి
యత్ర ... సిషాధయిషా ... సిద్ధి పరామర్శ ... తత్ర పక్షతా విరహప్రసంగాత్ ... దస్య ...
... ద్వితీయ ... ద్వితీయవ్యాప్తి ... ప్రతి ... వ్యవహితోత్తరత్వం
స్వ ... సాధ్యకారణాశాల ... కారణాత్ ... సాధ్యకారణత్వం ... వ్యాప్యా
వ్యవహితోత్తరత్వం వాచ్యం. తథా ... యత్ర ... సిద్ధిసిషాధయిషాసమితయః. తత్ర ప్రథమ ...
... యః తత్ర ... వ్యాప్తి ... పక్షతాస్య ... [illegible]

[illegible]

పక్షతా వారకాల్యయ అత్ర రక్ష్య ణా స్వవిశేషణాం. ప్రథమం. విశిష్టం. తు. వ్యతిరేక్యం. తుసద్ధేస్తు తత్ర పద్వ్యతియ్యక్షణే
పక్షతాసం. పత్రంతేం యాదిపుకారి భా చరికాసా మ క్రత్రతి బద్ధాత్వసు మింతిం. త దాశవిం త్యవ్యవహా తపూవ
పత్తి సాదిబిజ్ఞాస ద్వబా పమాత్రుం. పక్షత్వేతి చెల తాద్భూశసద్ధీరాం. తత్ర ద్వబ్భికి త్వైరా భా వః హా కణాం. శియక్షయా
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఖ.౧౭
వక్షత

వర[illegible]ష్టానాం త్వస్య సవిషయక త్వేనస్వ జ్ఞానవ్యవహితో త్తరక్షణోత్పత్తిక[illegible]స్వవర్తమానా ది
క్షణాసమితి క[illegible]ఖి జ్ఞాన విషయక త్వేనవా కించ సామానాధికరణ్యసంబంధేన వ్యవహితపూ.
ర్వక్షణావృత్తిత్వవిశిష్టజ్ఞానత్వాదినా కారణత్వం. స్వోత్తర వ్యవహితోత్తరక్షణస్య వృత్తిత్వ వర్తమానా
తి కాలేత్ర వర్తమాన: [illegible] ది విశేషణం వర్తమానస్య తిష్టానాం యత్రవిశేషాదిసాధ్యాదికాలః తత్రోత్తరక్షణా
సమితి తస్య వర్తమాన సమానస్య తథా తావదితి మాత్రం. అసమితి సామ[illegible]వ్యవిశేషాద్యాత్మవిశేషణాతథా
కము త్వస్యదస్వ వ్యవహితానందకం. తత్వం. స్వాలా దావతత్వం. భవాతు. స్వజబస్య త్వేనస్వేతి త్వస్య త్వానే
వర్తమానస్య సాధ్య స్వసమానాధికరణ్యసమిత్వ వ్యవహిత పూర్వక్షణావృత్తి ఖి జ్ఞత్వేనస్వ
స్వసమానాధికరణ్యసమిత్వ వ్యవహిత పూర్వక్షణాభావ ధికరణానాం ష్టానాం వృత్తిత్వవిశిష్టత్వేన
స్వసమానాధికరణ్యసమి త్వ వృత్త[illegible] నధికరణాం సమయో వ్యవహితపూర్వక్షణా
వృత్తిత్వవిశిష్టత్వేనవా ప్రతిబంధకత్వం. తత్ వ్యవహితపూర్వత్వం చ తదుత్పత్తిక్షణోత్పత్తికత్వం.
సప్రతి యోగిత్వం కాలాత్ర తథమయత్వనిత్య కావనా మయూర్గంతరం. సమాధైషా

యథా ఽప్రవృత్తి కారణత్వ తత్పురుషం యత్ స్పృశ స్పృష్ట ధర్మ స్పృశ్య విశా శోభా శం తథా పృశత్వ మితి తత్ర
నను యుక్తి విసా స్వాత్ తత్ తత్పు ధర్మ శాత్ సా సాం సత్వే స్వాం తా ప్రవృత్తి స్పృష్ట భేద మితి తత్ర తదు ప్రవృత్తి
అశవ దత్వ పరిష్వ. దవా [illegible] పరిమిత పవ వాం సప ర వాం [illegible] ప్రవృత్తి త్వాం వి ఆం [illegible] దితి స్పృష్టం
నాంతః పాతి వృత్తి సామవి జ్ఞాతి మిథ్యోపలమాత్ పలాయం తా పదబతోరా బతా ప్రవృత్తి జ్ఞాన సంభవం. తత్
కారణం. తదజ్ఞానేన స్వాత్ ఉక్త యథా వృత్తి వార రసం యోగ్య కారణం తత్ స్వాభావికం తత్ వత్
అపాది యుక్తం. తా తత్త్వం తత్ సమయ వి శేషణ. బంధ విషతా ప్రవృత్తి స్వాం వ ప్రవృత్తి భిన్నాః (భావత్వ
తత్ప్రత్యభిజ్ఞా సమితి. ప్రతి తత్ర ది యథా సమ్య ప్రవృత్తి పూర్వ కారణం [illegible] త్వాది సాం తాత్
వశాత్ ప్రవృత్తి త్వాది శీఘ్ర తాదిశావా సా రణత్వం. తథా. త్వాప వాగాదేః ప్రవృత్తి తత్వం.
స్పృష్ట తసవ్యత్ర సమితి సాంప్రత్య సం. భవాంతి వి యుక్త తస్య పరాంపు శక్తాది నా వా కారణత్వం.
ప్రాంధ తాదిశా వ ప్రతిబంధకత్వం. (అశక్యం వ [illegible] త్వాం తతో స్పష్టమి శక్య ప్రాంసాం. కారణం నాం.
ప్రతిబంధకాదీనాం. చాం తథా త్వం. (అశక్య ప్రాంసాం. చ తథా ప్రవృత్త పట్వాత్ ॥ (అథ వ వర్ద్ధితి యుక్తే

పిప్రకారేణైవ వ్యాప్యత్వస్య సిద్ధేః సాధ్యాభావవిరహావిశిష్టస్య సిద్ధసాధనాతిరిక్తసాధ్యవాన్
యోగ్యతాత్వస్యాభావః కారణమితి తేనైవ హేతౌ సాధ్యవ్యాప్తిసిద్ధిస్వరూపయోగ్యం
తదుపహితం తస్య పక్షధర్మతాజ్ఞానాదిఘటితస్య వినానుమిత్యనుదయాపత్తేః
రద్వయోః సిద్ధేః పూర్వం తదుపహితత్వప్రకారేణ ప్రత్యక్షేణ పక్షసత్త్వేఽప్యనుమిత్యాపత్తేః అనుమా
నాతిరిక్తత్వసిద్ధే వ్యాప్యత్వస్య కర్తృత్వేఽప్యనుమితిసామగ్రీభావాద్వ్యాప్త్యప్రత్యక్షే కారణత్వమ
నుమిత్యావిరహావిశిష్ట [illegible] ప్రత్యక్షే సామగ్రీ [illegible] భావత్వేన చానుమితౌ [illegible] కారణత్వమిత్యు
క్తంవ్యాప్తిత్వేనాసాధారణత్వాభావవ్యాప్యవత్త్వే [illegible] ప్రతియోగ్యన్యత్వరూపవిరహేణాభా
వస్య ప్రత్యక్షే సామగ్రీవిరహాత్ పక్షతా సత్త్వేనానుమితౌ తు పక్షతే తదభావానుమిత్యాపత్తేశ్చ
తౌ చ కాత్రితే విషయత్వసత్తం ప్రాగేవ వ్యాప్తిరికాంశా తిత్వా [illegible] పవ్యవసాయప్రత్యుపసిద్ధి తత్త్వ
ల్లాఘవాత్ప్రతీతౌ కేవలతదాత్వం స్వధాభావాదిరపేక్షితం. తథా చ ప్రసంగాత్ కేనానుమి
త్యావిరహస్యప్రతీత్యకావిశేషణత్వేన రూపం. భూసక్తే [illegible] తాప్యవతి జ్ఞానే బాధకం. బాధ్యతా

మితిభాయోర్మనమితి రుతాపదాత్ సిద్ధావత్తుమితి విషయతైభావిరహస్యత్వాజ్ఞానాను
త్ప్రస్త్వ[illegible]బతా ద్రుశిభాయామసత్వదా తాన్యధర్మవాన్ ఇదంసమితిత్యైప్రకారకేభావిరహ
స్యస్య ధర్మివిశేష్యతాయాస్వయాపి వాచ్యతావచ్ఛేదకస్య? పక్షసాధ్యప్రత్యక్షాదిసాకమన
స్వసమానాం స్వతావదినాబతా ద్రుశే భయోరనుగమ ఉక్తపక్షారసం. అన్యతరత్వమపి
కాన్యాస్వభావయోర్మిథ్యా విశేష్యతాయాం విశిష్టభావేవి? గమనాభావాప్య? తథా
మవాయయోస్సిద్ధిరభావః కారణం ప్రతిబంధకసంబంధిత్వతత్తదసాధారణకారణత్వేన సమవాయ
యయోరూపయోస్తత్తద్వమగ్రహః సమవాయివిశిష్టప్రవృత్తిర్వతతరవిశిష్టస్వమవాయోగాదేః
ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకయోగాత్ తథాచ కథమనుగతరూపేణ తయోరభావః కారణమితి ॥
ఏవం సిద్ధిస్వరూపద్వైధా విరహాణాం సమం వైశిష్ట్యమేకకాలావచ్ఛేదేన తత్ప్రవృత్తిత్వం ప్రత్యక్షా
ద్యాదికారణాభవశ్యం స్వయోగాదిస్వస్వప్నాద్యభావమితి నామ ... విశేషాభావస్యహేతుత్వేపి లాఘ

చిం. తామ
బాధితి:

వ

వాభిధ్యభావవవపక్షవృవహారః ఇమిత్యం. ఏతదేవాభిసంధాయాహ ప్రవృత్తి ఇమిత్యవయుక్తమితి వక్ష్యతి
ఫలాంశుపహితసిద్ధివిరహవిశిష్టసాధ్యభావాంవాపక్షయాం బాధాభావవత్వలఘుత్వేపిసిద్ధసాధ
కత్వతవక్ష్యవ్యవహారవిరహాంగాంతాభృశసిద్ధ్యభావత్వాంవచ్ఛేదకత్వబాధాభావాంశేవితిగ
రవాంతిశేష్టసిద్ధ్యభావత్వబాధాక్షీణమూలత్వేపితత్వపదం. పదాంశం. బ. ధాదేవపదరత్ర
దాపక్షవ్యవహారఇతిధ్యేయం. ।। ఏతేనబ్రహ్మ. సాధ్యమితార్థత్వేప్యసత్వవత్వదవ్యవహారాః
ప్రత్యక్షాదిసాధ్యప్రసక్త్యేవసంమితయసాధ్యదాత్త్వతప్రకసిద్ధ్యన్వసమితి. ప్రతితతత్ప్రక
సిద్ధ్యన్వసమిత్యావిరహకాంతకేతతప్రకసిద్ధ్యన్వనిత్యసాధ్యత్వవిశేషవిరహాశ్చగతి
కత్వేహేతురపేతవ్యఇతివాచ్యం. ।। ౨ దోషధ్యాంతరావంసమితాం సిషాధయిషాహేతుకత్వ
కత్వ. పర్వదిష్టతిరూపభావాహ. ప్రతప్రత్యబకస్యహేతుతాపత్తిః అత్రైబకాంగాపుంసుగతత్వాత్యతావచ్ఛా
వవిశిష్టప్రసాధ్యభావత్వసంగతత్వదితిచేదిహాప్యపవక్షతాంశసునవః సిషాధయిషాయాం।।

సిద్ధ్యత్వా నమితి తత్పరబాసు గతాగతి ప్రసక్తం దువనభాం సిద్ధి [illegible] సితి కాలగాం స్వతరసిదికా

త్వాం వా అసుమితిం ప్రతి హేతుత్వకల్పనే వినాసిసాధ్యైసాం నిష్టిగాం శ్రీకాలే అసుమిత్యత్వాపత్తే

దువారకరః ఏకస్య ప్రసః సిద్ధి సత్వే అకస్య స్యసిసాధ్యైసాధ్యారస్య స్యా సమిత్య [illegible] స తాపదప్రసం

గః తత్తత్పురుషవ్యాప్యతా వ్యాప్యత్వమితిం ప్రతి సిసాధ్యైసాం యయా హేతుత్వే అకం తత్కార్యకారణాభావప్ర

సంగః అపి చ సిద్ధాసత్వాం విరా సి సాధ్యైసాం సామానాన్యసామగ్రీతయా అసుమితి సామాన్యోత్పత్తి ప్ర

సం గ [illegible] కహేత్వా ద్వివిశేషసామగ్రీం విరా సామాన్యసామగ్ర్యా అసుమితి జనకత్వం నాస్తి [illegible] న్య

త్రాపి తద్వ్యశేషసామగ్ర్యం తదపసి తత్తల్ప్రనే బాతి గౌరవం ఇహాబా యయామానాన్ సిద్ధ్యత్తర సా

మేవ [illegible] స్యాత్ సాబకబా యతే తత్త్వకర్యాభావాదితి చేత్ సామాన్య చేక్షు అసుమితి సామాన్య స్యం

తు స్యాత్ దేవ కాత్ సుతా స్యవిరా కారణీభావవపుసం భవాత్ [illegible] స్య పాం రత్వే నావశ్యక

కారణాభావస్య పరామర్శస్య కారణతావచ్ఛేదికా పక్షతా కారణమితి తన్మూలమః ప్ర

తిబం॰ ధర్మా॰ తదాభావ [illegible] వృత్తి [illegible] త్వేనహేతుతావత్ [illegible] యథా [illegible] భవం॰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ఇతిపక్షతావిచారః॥ [illegible]

[illegible]